د ژوند خوږې او ترخې

لیکوال: داکتر معمار حشمت الله اتمر

[illegible]

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکي پوهه:

سرلیک: د ژوند خوږې او ترخې

لیکوال: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

اېډېټور:

د پښتنی ډیزان: ډاکټر معمار حشمت الله ,, اتمر ،،

خپرندوی:

چاپشمېر: ۳۰

چاپ نېټه: میاشت - لړم / کال ۱۴۰۵

واټس اپ: +۹۳۷۹۹۳۷٦۹۹۸

برېښنالیک:

atmar_hashmatullah@yahoo.com

د چاپ حقوق له لیکوال او خپرندوی سره خوندي دي، بې اخځ ښوونې ترې د ګټې اخیستنې اجازه نه شته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړلیک

سرلیک **چوپړی**

پخښتی.. ۱
بسم الله الرحمن الرحیم ۲
لیکي پوهه:... ۳
لړلیک ٤
تراڼ (پیل، شروع، برید)...................................... ٥
د یادښتونو له پاره:.. ۷
ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان) ۸
د چاپ شویو کتابونو لېست................................... ٥۸
د کار لاندې کتابونو لېست ٦۲
د امکان او وخت په صورت کې............................ ٦۳
د پخښتی څېړ ٦٤

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږي او ترخې
....

تراڼ (پیل، شروع، برید)

بِسْمِ اللّهِ الرَّحْمنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ إجْلَالًا لِقُدْرَتِهِ، وَ لَا إلَهَ إلَّا اللّهُ خُضُوعاً لِعِزَّتِهِ، وَصَلَّى اللّهُ عَلَى مُحَمَّدٍوَآلِهِ .

بې پایه ستاینه او بې حده مننه، د هغه سپیڅلي ذات نه چې د وجود مانۍ او کاینات یې د انساني وجود د تکامل او د انسان له پاره د خپل سپیڅلي ذات او عبادت د حقیقت له پېژندلو پرته جوړ کړل. هغه د ذات پوهه، عالي، لوړ او ښکلي نومونه دي، او کائناتو د پیدایښت یوه حتمي لامل دی. عظمت، د تولې نړۍ موجودیت، د ناڅاپه څخه راوتل، حق د رسیدو جوهر په یوه والي کې د اعتراف، تباهۍ او بې وسۍ یوه له لوړو وسیلو څخه دی.

ګرانو لوستونکو!
دا ځل مې و غوښتل یوه بل حقیقي داستان یا ناول چې کیسه یې په هېواد کې د ننه، کابل ولایت کې پیل شوې، بیا پېښور ښار ته غزېدلې او وروسته بېرته کابل ولایت ته راغلې او تر اوسه محاله روانه ده، د خپلو کتابونو مینه والو او لوستونکو سره ګډ (شریکه) کړم.

زما د کتابونو مینه وال یوازې معماران او انجینران نه دي، نه باید اوسي، نوځکه غواړم ورځ په ورځ د خپلو لیکونو کې توپیر راوړم چې د هرې ځانګې مینه وال په کې دېر شي، دا کار به ما دېته اړ کړي چې لیکنې مې توپیر و لري او هم به مې مینه وال دېر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

پاکه ربه!
زموږ له پاره خپله لاره بې ستونزې کړه، تر څو موږ له تا پرته بل څوک و نه وینو او نه یې پېژنو. زموږ سره مرسته و کړه تر څو مو په وجود کې د غرور نخښنه پاتې نه شي او د اسلام د دین له سپېڅلو بنده ګانو څخه مو و بولې.

یادونه:

- د نظر ټولو خاوندانو او هغه څوک چې دا کتاب لولي په ډېر درنښت هیله کیږي چې، خپلې غوښتنې او وړاندیزونه د دې کتاب د بیا کتنې له پاره، زما سره ګډ (شریکه) کړئ.

Whatsapp: ۰۰۹۳۷۹۹۳۷٦۹۹۸

په در نښت
ډاکټر معمار حشمت الله اتمر

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

د یادښتونو له پاره:

۱- ....

۲- ....

۳- ....

۴- ....

۵- ....

۶- ....

۷- ....

۸- ....

۹- ....

۱۰- ....

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناانډوله (ناول، کیسه یا داستان)

مؤفق په یوې دینداره او روښانه کورنۍ کې، د کابل ولایت په اومې (سیمې یا ناحې کې سترګې دې نړۍ ته خلاصې کړې (وغوړوې).

د هغه کورنۍ لویه او څو ورونه او خویندې یې درلودې.

دا هم د کورنۍ، منځنی اولاد (زوی) و.

د هغه په زیږېدو سره د هغه په کورنۍ کې خوشحالي او بدلونونه راغلل.

په دوښیمې ورځ، مور یې د هغه پلار ته و ویل:

سبا د خیر سره، الک د کلي جومات ته یوسه، تر څو په غوږ کې یې آذان او ښه نوم پرې کیږدي.

سبا د هغه پلار وختي د دندې نه راغی، خپله دریشي یې بدله (تبدیله) کړه.

بیا یې ملي جامې (کمیس او پرتوګ) واغوستل، واسکټ یې هم تن ته، کړ.

اودس یې تازه کړ.

بیا یې الک په غېږ کې ونیوه او د کور نه د باندې شو.

څو دکیکې وروسته، جومات ته ورسېد.

ملا امام په جومات کې نه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

التـه يواځې مؤذن د جومات تر څېرې لاندې، پروت و.

د الک پلار هغه ته نږدې او د هغه نه يې پوښتنه وکړه:

مولوي صيب چېرې دی؟

مؤذن و ويل:

هغه بلې ديني مدرسې ته، د درس ورکولو له پاره، تللی دی.

بيا يې و پوښتل:

څه وخت به، راشي؟

مؤذن خپلې ګړۍ ته وکتل او ويې ويل:

د مازيګر لمونځ وخت نږدې دی.

څو دکيکې وروسته به، راشي.

ته هم دلته کښېنه!

اوا (هوا) ګرمه ده.

بيا يې دالک پلار ته و ويل:

دا ماشوم نوی دې نړۍ ته راغلی دی؟

د الک پلار و ويل:

هو!

بيا يې و پوښتل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو ورځې کېږي؟

د الک پلار و ویل:

پرون زیږېدلی دی.

مؤذن بیا و پوښتل:

الک دی که جلۍ؟

د الک پلار و ویل:

الک دی.

بیا یې هغه ته مبارکي و ویله.

د الک پلار هم، د هغه نه مننه وکړه.

بیا ور نږدې شو.

مخ یې ورته وکوت.

و یې ویل:

ماشاءالله!

ښکلې الک دی.

الله دې تاسوته، نېک صالح لوې کړي.

بیا یې و پوښتل:

نوم خو به مو پرې نه وي ایښی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الک پلار و ویل:

تر اوسه، نه!

زمونږ په کام (قام، قوم) کې د دوو نومونو رواج، شته.

یوه نوم یې اصلي چې تذکېرې (تذکرې) کې هم په هماغه نوم یادیږي چې د دیني علماوو له خوا پرې ایښودل کیږي.

دوېیم نوم یې کورنی وي.

په دوېیم نوم یواځې په کور کې یا هم کوڅو کې په هغه نوم یادیږي.

دوېیم نوم ته یې کورنی نوم یا لقب (تخلص) وایي.

بیا مؤذن و پوښتل:

کورنی نوم مو پرې ایښی دی؟

د الک پلار و ویل:

هو!

سهار د لمانځه نه وروسته مې پرې نوم کېښود.

مؤذن بیا و پوښتل:

څه مو پرې کېښود.

د الک پلار و ویل:

مؤفق (بریالی) مو پرې کېښود.

مؤذن و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکلی نوم دی.

بیا دې هم، مبارک وي.

هغوی په خبرو اخته وو.

په دې وخت کې د جومات ملا امام ورسېد.

د مؤذن ورته، پام شو.

بیا یې د الک پلار ته و ویل:

اغه دی.

مولوي صیب هم، ورسېد.

مولوي هغوی ته نږدې او سلام یې ورکړ.

مؤذن په بېړې سره، د هغه سلام ته، ځواب و وایه.

په دې وخت کې مؤذن د احترام په خاطر له خپله ځایه، ودرېد.

د الک پلار هم و غوښتل چې د خپل ځای نه، ودرېږي.

مولوي صیب د هغه پر اوږې لاس کېښود.

هغه ته یې و ویل:

ته کښېنه!

ستا په غېږ کې، ماشوم دی.

مننه کوم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

بیا مولوي صیب هم د هغو تر څنګ کښېناست.

د الک پلار و ویل:

مولوي صیب!

وخت لرې؟

مولوي صیب و ویل:

هو !

خیریت خو به، وي.

د الک پلار و ویل:

هو!

خیریت دی.

غوښتل مې چې زما د زوی په غوږ کې اذان او هغه ته ښه نوم و ټاکې.

مولوي صیب و ویل:

سمه ده!

ما سوچ کوه چې هغه دې د دم له پاره، راوړی دی.

بیا یې و پوښتل:

څو ورځې کیږي چې زیږېدلی (پیدا شوی) دی.

هغه و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرون زیږېدلی (پیدا شوی) دی.

بیا یې و ویل:

مبارک دې وي.

وروسته یې الک د پلار د غېږ نه واخیست او د بسم الله په ویلو سره یې خپلې غېږې کې، واچوه.

په غوږ کې یې ورته آذان وکړ او ډیر ښکلې نوم (کتابي) نوم یې پرې کېښود.

بیا یې هغه ته د خیردوعا (دعا) وکړه.

الک یې بېرته، د هغه پلار ته ورکړ.

د الک پلار هم د مولوي صیب نه مننه وکړه او په یوه پاکټ کې چې سوغات یې په پام کې نیولې و، مولوي صیب ته، وړاندې کړ.

مولوي صیب ډېر کوښښ وکړ تر څو، سوغات وانه خلي.

دالک پلار ورته و ویل:

دا د خوشحالۍ او دیوه مسلمان د ډېرېدو، سوغات دی.

څرنګه چې خبریاست، زما روزګار، شکر ښه دی.

دا یوه شېرینی ده.

که وایې نه خلې، زه به خپه شم.

بیا مولوي صیب و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته چې ټینګار کوې، مجبوره وایې خلم.

مولوي صیب سوغات، مؤذن ته ورکړ او هغه ته یې، ویې ویل:

دا کوټې ته یوسه او په الماری کې یې کېږده.

بیا به یې په شریکه سره د نورو میلمنو او چای سره وخورو.

مؤذن و ویل:

سمه ده!

په دې وخت کې د الک پلار هم له ځایه، پاڅېد.

د مولوي صیب او مؤذن نه یې خدای پاماني واخیسته او خپل کور ته، روان شو.

کورته، ورسېد.

نورو ماشومانو یې په خوشحالی سره د هغه مخې ته ورسېدل.

هر کس به هغه ته د نوم مبارکي ویله.

د الک پلار به هم، مننه کوه.

څو ورځې، تېرې شوې.

د الک خپل او خپلوانو، هغه ته، و ویل:

باید د الک د پاره د شیرمې شپې خوشحالی (شب شش) مجلس ونیسئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

تر دې دمخه باید هغه سونت (سنت) او ښکلي کالي هغه ته، جوړ کړئ.

بیا دوستان خبر، ساز او سرود برابر کړئ.

دوستانو او مېلمنو ته باید د شپې ښه ډودۍ (قابلي پلو) ورکړئ.

هغه دوستانو ته، و ویل:

سمه ده!

څو ورځې، تېرې شوې.

د الک شپږ ورځې پوره شوې.

بیا یې هغه ته، د شپږمې شپې مجلس و نیو.

دوستان یې خبر کړل.

ښه قابلي پلو یې پوخ او په ګډونوالو یې، و وېشه.

ډول، ډول کېسوټونه به یې ټیپ ته اچول، خلکو به ورته لاسونه وهل او ځینو به نڅاوې او اتڼ هم، کوه.

شپه یې په خوشحالۍ سره، تېره کړه.

سهار شو.

میلمانه هم ورو، ورو(کرار، کرار) خپلو کورنو ته، لاړل.

مؤفق هم ورو، ورو مخ په لوېدو او د ښوونځي شو.

پلار یې د ښه ښوونځي، په لټه شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

په هغه پیر کې یوازې حکومتی (دولتی) ښوونځې وو.

د دوې د کور نه لرې د لسو نه تر پنځلسو دکیکو پورې، لمړنی ښوونځی شتون درلود.

د ښوونځې ښه سن (عمر) د هغه وخت د حکومت له خوا، اووه کاله ټاکل شوی و.

مؤفق په دې وخت کې، شپږ کلن و.

پلار یې وغوښتل، هغه په ښوونځې کې ګډ (شامل) کړي.

د تعلیمې نوی کال په هغه وخت کې، د وري په دریېمه پیلېده.

د وري لمړۍ ورځ به د نوي کال، رخصتې وه.

دوېیمه ورځ به یې د بزګر ورځ او په ټول هېواد کې به رخصتي وه.

درېیمه ورځ به معارف د ورځې لمانځنه (جشن) او رخصتي وه.

پلار یې د وري (حمل) د میاشتې په څلورمې نېټې،هغه یې ښو ونځې ته، یوړ.

بیا د ښوونځې اداري ته د ننه شو، د ښوونځې مدیر ته یې ځان ور وپېژاند او بیا یې زیاته کړه.

مدیر صیب!

زه غواړم خپل زوی، مؤفق په ښوونځې کې ګډ (شامل) کړم.

هغه و ویل:

سمه خبره ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې د هغه نه وپوښتل:

مؤفق، څو کلن دی؟

هغه و ویل شپږ کاله یې پوره کړي او پینه یې په اوومه ایښې ده.

بیا مدیر، مؤفق ته و ویل:

دلته راشه!

مؤفق، مدیر ته نږدې شو.

او د هغه مخې ته، ودرېد.

مدیر مؤفق ته، و ویل:

خوله دې خلاصه کړه:

هغه خپله خوله خلاصه کړه، د هغه غاښونه یې ولیدل.

بیا یې د مؤفق پلار ته، و ویل:

د هغه تذکره در سره شته؟

هغه و ویل:

هو!

دا ده، د هغه تذکره.

د ښوونځي مدیر د هغه تذکره په زیر سره وکته او د هغه پلار ته یې و ویل:

هغه اووه میاشتې نور هم، وخت لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه نه شم کولای، هغه په ښوونځي کې ګډ (شامل) کړم.

ښه به وي چې هغه بل کال ته راولې.

د مؤفق پلار ډېر کوښښ وکړ تر څو د ښوونځي مدير ته قناعت ورکړي.

خو، هغه و نه منه.

بيا مدير خپل چايچې ته و ويل چې، د مؤفق پلار ته يوه پياله چاى راوړه.

چايچي و ويل:

سمه ده!

د مؤفق پلار چايچي ته و ويل:

نه!

ځان مه په زحمت کوه.

مننه کوم.

د مؤفق پلار، له ځايه پاڅېد، د مدير نه يې خداى پاماني واخيسته او خپل کور ته، لاړ.

د کور ته رسېدو سره، د هغه ښځې پوښتنه وکړه:

د مؤفق کار، څنګه شو؟

هغه و ويل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

د سږ کال نه، پاتې شو.

بیا هغې و ویل:

ولې؟

د مؤفق پلار ورته و ویل:

هغه پوره اووه کلن، نه و.

مدیر ما ته ډاډ راکړ تر څو، هغه به بل کال ته، هرو مرو په ښوونځي کې ګډ (شامل) کړي.

بیا پلار یې خپلو زامنو او لورګانو ته و ویل:

تر کاله پورې د هغه سره مرسته وکړئ، تر څو، څه زده کړي.

اولادونو یې، و ویل:

سمه ده!

تاسو هغه ته کلمونه او کتابچې وپېرئ.

هغه و ویل:

سمه ده!

سبا یې مؤفق ته کلمونه او کتابچې و پېرې.

بیا یې هغه ته، وسپارې.

خویندو او ورونو یې هم، د هغه سره لیک او لوست پیل کړ.

هغه په لږ وخت کې، ډېر شیان زده کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

کال تېر شو.

بیا نوی کال، راورسېد.

پلارېې بیا هغه ښوونځی ته د مخه کړ.

داځل د هغه سن (عمر) د ښوونځي د پاره پوره شوی و.

هغه په ښوونځي کې ګډ (شامل) شو.

هغه د ښوونځی سره مینه درلوده.

سبکونه (سبقونه) به یې ویل.

لمړنی ښوونځی یې، په بري سره پای ته، ورساوه.

بیا په لېسې کې، ګډ (شامل) شو.

څلور کاله یې التہ سبک (سبق) و وایه.

بیا د هغې لېسې نه خلاص (فارغ) شو.

د هغه شوک (شوق) د انجینرۍ سره و.

هغه د پوهنتون د کانکور آزموینه ورکړه.

خپل د زړه څانګې ته، نه و بریالی شوی.

بیا یې کوښښ وکړ تر څو د کابل پولیتخنیک پوهنتون کې د هایدرو تخنیک څانګې کې، زده کړې وکړي.

بیایې د باندنیو هېوادونو په پوهنتونو کې د زده کړې شوک (شوق) وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

او الته د چمتووالی (آماده ګۍ) په پوهنځي کې یې نوم لیکنه او اسناد یې د شرطونو(شرایطو) سره سم، بشپړ کړل.

میاشت وروسته یې سبکونه پیل شوو.

د هغه سبکونه (سبقونه) د کابل پولیتخنیک پوهنتون چې په هغه وخت کې د کابل پولېتخنیک انستیتیوت نومیده په شپږمې شپې خونې (لیلیې) کې پیل کړل.

د ورځې به سهار وختي له خوبه پاڅېد، چای به یې څښه او وروسته به له کوره و وت.

لمړی به په ملی بس کې خاته او د ښار پامیر سینما ته نږدې له ملی بس نه کوزېده او بیا به د برېښنایي بسو تم ځای ته، ته او په برېښنایي موټرو کې به کېناسته او د پولې تخنیک پوهنتون د ستړې (لویې) دروازې ته نږدې به له برېښنایي بس کوزېده او الته، د ننه کېده.

دوې سمستړه سبکونه (سبقونه) یې الته، بشپړ کړل.

بیا ټول د چمتووالی (آماده ګۍ) پوهنځي زده کړیالان، د نورو لوړو زده کړو د پاره ټول د پخواني شوروي هېواد پنځلسګونو جمهوریتونو پوهنتونو نو ته، ور وپېژندل شوو.

هیڅوک نه پوهېده چې په کوم جمهوریت او کوم انستیتیوت (پوهنتون) کي به نورې زده کړې، تر سره کړي.

په هېواد کې د ټولو زده کړیانو د پاره پاسپورتونه جوړ او صحي معاینات هم بشپړ شوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

بیا هغوی ټولو ته، د شوروي هېواد ویزې هم په پاسپورتونو کې ولګول شوې.

وروسته په وار(نوبت) سره زده کړیالانوته د الوتکو ټیکټونه هم وپېرل شوو.

دا ټول مصارف د هغه وخت د حکومت په غاړې و.

د نږدې آسیایي جمهوریتونو زده کړیالان به د اوزبکستان هېواد تاشکېنت (تاشکند) پورې الوتنې کوې او بیا به د هغه ځای نه د ریل ګاډي (آورګاډي) په مرستې به ټاکل شویو جمهوریتونو ته، تلل.

مؤفق هم نږدې اروپایی هېواد ته، ټاکل شوی و.

بیا هغه د کابل هوایي ډګر نه تاشکېنت (تاشکند) ښار بیا وروسته د دوې ګړیو تم (وقفې) نه وروسته د تاشکېنټ (تاشکند) د هوایي ډګر په ودانۍ (ترمینل) نه وروسته د روسې مرکز یانې مسکو ښار ته الوتنه وکړه.

څو شپې او ورځې یې الته تېرې کړې.

هغه او نور کسان، نه پوهېدل چې کله او کومې خوا به سفر وکړي.

هغه اونورو زده کړیالانو د بهرنیو ملکونونه په یوې شپې خوني (لیلي) کې ژوند کوو.

الته درې وخته ډوډۍ او چای، په وړیا توګه و.

مګر د سهارچای، غرمې او د شپې ډوډۍ له پاره وخت ټاکل شوی و.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

ټولو زده کړیالانو کولای شو خپلې ستونزې په روسي ژبې حل او یوه د بل سره خبرې وکړي.

ورځ بله هم، تېره شوه.

یوه کس چې لیسټ یې په لاس کې و شپې خونې (لیلې) ته، ننوت.

کوټه په کوټه به، ګرځېده.

د خپل لیسټ کسانو ته به یې ویل:

چابک شئ.

خپلې کڅوړې او بکسونه را واخلي او د شپې خونې (لیلې) د وتلو دروازې ته، ځانونه ورسوئ.

بیا به زه تاسو ته، التبه بله (نوره) لارښوونه وکړم.

زده کړیالانو ومنه او هر کس (څوک) د خپلو کڅوړو او بکسونو سره، ټاکلې ځای کې ټول (غونډ) شوو.

کس بیا راغی او د دوبیم ځل د پاره یې لیسټ ولوست.

ټول حاضر وو.

بیا په دې وخت کې یوه بس موټر دروازې ته راغی او ودرېد (تم) شو.

چلونکی یې د ننه شو او د مسؤل کس سره یې لنډې خبرې وکړې.

مسؤل کس زده کړیالانو ته و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

په وار سره، بس ته پورته او څه مو په دې شپې خونې (لیلې) کې له هېره (یاده) و نه وځي.

زده کړیالانو و ویل:

سمه ده!

بیا هغوی ټول په وار (نوبت) سره بس ته، و ختل.

نیمه ګړی مزل نه وروسته، هغوی د ریل ګاډو لوی تم ځای (د ریل ستېشن) ته ورسېدل.

بس د ننه په خاص ځای کې، تم شو.

بیا کس به د زده کړیالانو نومونه اخیستل او ډله، ډله به یې ځانګړو ریل ګاډو ته، خېژول.

هغوی به یې د ریل ګاډو لارښود ته سپارل او څه پیسې (روبل) به یې هم، هرکس ته د لارې خرڅ او خوراک د پاره ورکول تر څو خپلو پوهنتونو شپې خونو (لیلیو) ته، ورسېږي.

د ریل ګاډو ټکټ به یې د پاسپورتونو په منځ کې ایښی او هرکس ته بې، ورکاوه او هغو ته به یې ویل:

دا ستا پاسپورت، ویزه او تر ټاکل شوي ښار پورې ستا ټکټ.

ښې زده کړې.

تاسو په مخه، ښه.

د خدای پامان.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

ریل ګاډو به په خپل ټاکل شوي وخت، حرکت کاوه او خپلو ښارونو ته بهو تلل.

د مؤفق اورګاډی هم یوه ګړۍ وروسته مخ په باکو ښارحرکت وکړ.

ریل ګاډی به ورو، ورو د ښار نه لرې کېده او په شنو دښتو او ځنګلونو کې به یې، حرکت کاوه.

دوې شپې او دوې ورځې یې، حرکت وکړ.

بیا د بلې ورځې په ماسپښین باکو (د آذربایجان پلازمینې) ښار د ریل تم ځای ته ورسېد.

ریل ګاډی تم ځای کې، ودرېد.

خلکو، په ښکته کېدو پیل کړ.

د ریل ګاډي لاربښود، راغی.

نوو زده کړیالانو ته یې و ویل:

تاسو ځانونه تیارکړئ.

د واګون (دریل یوې برخې) په دالان کې لږ انتظار وکړئ.

ستاسو د پوهنتونو مسؤل اداری کس، راځي.

تاسو به تر خپلو شپې خونو (لیلیو) پورې، ورسوي.

هغوی ومنه او د څو دکیکو له پاره د واګون په دالان کې انتظار شوو.

مسؤل کس ورسېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

بیا واګون ته ،د ننه شوو.

د هغه کس په لاس کې، لیسټ وو.

بیا هغه کس، خپل کسان جلا کړل.

هغوی نه یې و غوښتل چې هغه، تعقیب کړي.

کس مخکی او زده کړیالان، ورپسې وو.

ټول د ریل ګاډي ودانۍ نه بهر او د بسونو تم ځای ته، ورسېدل.

بیا د کس په لاښونې سره سم، هغوی بس ته و ختل، خپلې کڅوړې ، بکسونونه یې هم موټر ته د ننه کړل او د بس په پای (آخره) کې یې، ځانه سره څوکیوته، نږدې کېښودل.

بس حرکت وکړ.

څود کیکې وروسته د ښار او بیا خپلې کربښې د هر تم ځای کې په د څوارلیو د پاره درېده تر څو اړ کسان کوز او یا هم نوي کسان بس ته، را پورته شي.

د پوهنتونو د شپې خونو (لیلیو) سیمه ورسېده.

بیا مسؤل کس زده کړیالانو ته و ویل:

د بس د درېدو سره ټول د بس نه کوز او کوښښ وکړئ تر څو څه مو په بس کې پاتې نه شي.

زده کړیالانو و ویل:

سمه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

بس تم ځای کې ودرېد.

مسؤل کس او زده کړیالان، د بس نه ښکته (کوز) شوو.

بیا مسؤل کس د مخه او زده کړیالان ور پسې شوو.

لمړی مسؤل کس د پولیتخنیک انستیتیوت شپې خونې دروازې ته نږدې شو.

زده کړیالانو ته یې و ویل:

د څو دکیکو له پاره، دلته ودرېږئ.

هغوی ودرېدل.

بیا هغه مسؤل کس د شپې خوني (لیلې) مسؤل سره د باندې شو.

د لیسټ سره سم، زده کړیالان یې هغه ته وسپارل، او د هغوی سره یې خدای پامانې وکړه.

بیا نورو ته یې، و ویل:

راځئ!

اوس به د ستاسو شپې خونو (لیلیو) ودانیو ته لاړ شوو.

مؤفق و پوښتل:

زمونږ شپې خوني (لیلې) دلته نه شته؟

مسؤل کس و ویل:

ستاسو د شپې خونې ودانۍ لرې اخوا، دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

دا څو شپې خونې د پولې تخنیک انستیتیوت پورې، اړه لري.

دوې ودانۍ یې د الکانو او یوه ودانۍ یې د انجونو د پاره دي.

هغوی نور هم، وړاندې لاړل.

التـه څو پنځه پوړې او دوې نهه پوړې ودانۍ ښکارېدې.

مسؤل کس و ویل:

دا ټولې شپې خونې ودانۍ، د آذربایجان ودانیزو(ساختماني) انستیتیوت پورې، اړه لري.

دلته دوې پنځه پوړې وداني د ځایي خلکو د پاره دې ، چې یوه یې د الکانو او دوبیمه یې د انجنو د پاره ده.

مګر دا یوه پنځه پوړې او دوې نهه پوړې ودانۍ د بهرنیو زده کړیالانو د پاره دي.

دا یوه څوکاله د مخه او دهغه بله یې اوس جوړه شوې، تاسو ته به ډېر ژر خونې (کوټې) په نښه، تاسو به په کې ارامه او آسوده ژوند وکړئ.

په خبرو، خبرو هغوی یوې پنځه پوړېزې ودانۍ ته ورسېدل تر څو التـه د نورو بهرنیو زده کړیالانو سره د څو مودې له پاره ژوند، وکړي.

مسؤل کس بیا شپې خونې ته ننوت او زده کړیالانو ته یې و ویل:

تاسو دلته د څو دکیکو د پاره، انتظار وکړئ.

هغوی و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

سمه ده!

مسؤل کس بیا د بل کس سره د باندې شو.

هغه ته یې زده کړیلان د لیسټ سره سم وسپارل، بیا یې د هغوی سره خدای پاماني وکړه او خپلې موخې پسې لاړ.

د انستیتیوتونو او پوهنتونونو سبکونه (درسونه) نه ول پیل شوي.

هره ورځ به نوي زده کړیالان د بهرنیو ملکونو نه، د زده کړو له پاره، راتلل.

زده کړیالان هم اوزګار وو.

هغوی به ډله، ډله ښار ته تلل.

اخوا دېخوا به ګرځېدل.

د کسپین بحیره، چې ښار ته نږدې وه، تلل.

الته به، د بحیرې غاړې (بلوار) کې ګرځېدل.

کله به هم، په تفریحي کښتیو کې سپرېدل او د بحیرې تر ټاکلې ځای پورې به، تلل او بېرته راګرزېدل.

کله به هم د یوه پله تر پایه تلل کوم چې په بحیرې کې جوړ شوی او په پای کې یې یوه رستورانت هم و، تلل.

په رستورانت کې به ډوډۍ خوړې او آذری چای څښل.

زده کړیالان به سینماوو ته هم تلل، کوم کې به چې هندي او یا د نورملکونو فلمونه، چلېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

مؤفق هم د نورو ډلو سره يوه ځای کېده، اوکله به يې په شپې خونې کې تر ډېره وخته، بيده کېده.
څو ورځې تېرې شوې.

سبکونه (درسونه) پيل شوو.

هر کس د خپلو پوهنځيو ودانيو، استادانو او ټولګيوالو (همصنفيو) سره بلد شوو.

بيا ټول نوې راغلي زده کړيالان نوې شپې خوني (ليلې) ودانۍ چې نوې جوړه شوې او نهه پوړه يې درلودل، لاړل.

هغه وداني په سيمې کې ډېره نوې او عصرى شپې خونه (ليله) وه.

وداني تل پوړ او څو د مجلسونو، تالارونو وداني يې، هم درلودې.

دا وداني د يوې کوشنۍ بحيرې ته څيرمه شتون درلود.

په هر پوړ کې يې کتابخونه، د رسم او تخنيک خونه، پخلنځاى، زينې او لفټونه هم، درلودل.

هرې خونې يې ځانته، حمام او تشناب درلود.

د يوې خوا خونې، د دوو کسانو او د بلې خوا خونې د درېيو کسانو له پاره، ډېزاين شوې وې.

په خونو کې داسې کوچونه (کټونه) ول چې د ورځې له خوا به د ناستې او د شپې له خوا به لماستې (بيدو کېدو) د پاره کارېدل.

بالښت، بړستنه (کمپله) اوپټو(روجايى) به ترې لاندې اېښودل کېدل کوم چې به، د باندې خوا، نه ليدل کېدل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

ورځې تېرېدې او سمسټرونه بشپړ کېدل.

د زده کړې په څلورم کال کې يې کوژده وکړه.

کال بل يې هم الته تېر، کړ.

د ودانيزو انستيتيوت نه د ماسټرۍ په کچې و وت (فارغ) شو.

بيا د هوډ سره سم، خپل هېواد ته راغی، چې هېواد ته ګټه ورسوي (خدمت وکړي).

لنډه موده يې په کورکې، تېره کړه.

بيا جبرې عسکرۍ ته، ور وپېژندل (سوق) شو.

هغه د ورور وژنې سره، کرکه درلوده.

کوښښ يې وکړه تر څو يوې غير محاربوې کتې (قطعې) کې ځان ځېره (سوق) کړي.

هغه په ډېرو واسطو سره ځان د کابل ښار په يوې غير محاربوې کيتې (قطعې) کې ځان ځېره (شامل) کړ.

په هغه وخت کې، چا چې د ماسترې زده کړې سند درلود، د هغه له پاره ۶ شپږ مياشتې عسکري وه.

بيا د لږ وخت په تېرېدو سره، دا وخت په دوې برخو، و وېشل شو.

د محاربو کيتو(قطعو) له پاره هماغه شپږ مياشتې او د غير محاربو کيتو(قطعو) له پاره، يوه کال شو.

بيا دا هم بدله او د فصل موضوع په کې، ګډه او يا ډېره شوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

مؤفق مسکین چې د شپږو میاشتو په نیت عسکری ته، تللی و، د ناځرګنده برخه لیک سره، مخامخ شو.

بیا د هغوی کیته (قطعه) د کابل ولایت سروبي ولسوالۍ ته لاړه.

کله ناکله به یې، په جګړو کې هم، برخه اخیسته.

یوه ورځ چې هغه ډیر خواشینی و، کوماندان یې امر وکړ تر څو ټول د سروبې ولسوالۍ یوې نارامې (نا امنه) سیمې کې د چانیزو (تصفیوی) عملیاتو ته، لاړ شي.

د هغوی کیته د سهار وختي هغې سیمې ته، ورسېده.

په سیمې کې جګړه پیل شوه.

هرې خوا به د هاوانونو او راکټونو مرمۍ، لړېدې.

څو دکیکې لا نه وې تېرې شوې، چې مؤفق هم د پښو په زنګنو کې څو چرې وخوړې او کلک ټپي شو.

ډز او ډوز روان و.

هغه ځان څه د کربښې نه، کناره کړ.

نورو عسکرې ملګرو یې هغه سره مرسته وکړه او د جګړې د سیمې نه یې بهر او د سروبی ولسوالی روغتون ته یې، ولیږداوه.

بیا وروسته هغه یې، کابل عسکری روغتون ته ورساوه.

ډیره موده یې په روغتون کې، تېره کړه.

لږ په ګرځېدو شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد کې حالات بدل شوو.

کمونیستې پلوی حکومت لړنګ شو.

مجاهدین واک ته، ورسېدل.

هغه هم څه موده ورسته، د عسکرۍ نه خلاص (فارغه، ترخیص) شو.

هغه خوشحاله شو او شکر یې وباسه.

هغه د لوی جنجال نه، خلاص شو.

ځلور میاشتې نه وې تېرې شوې چې، تنظیمي (خپلمنځي) جګړې پیل شوې.

کابل په څو برخو، و ویشل شو.

د ورځې او شپې به، راکټونه او د هاوان مرمۍ، ورېدې.

هره ورځ به، په سلهاو کسان شهیدان او ټپي کېدل.

خلکو به د ښار یوې خوا نه بلې خوا او یا به، د کابل ښار نه نورو امنو ولایتونو ته، کډه کوه.

جګړه نږدې او د مؤفق تر کورو، ورسېده.

د هغه کورنۍ د څوګاوندیانو سره هوډ وکړ تر څو خپل کورونه پرېږدي او د ښار بلې سیمې ته کډه شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

هغوی یوه د بار وړونکې لارې ومونده او د چلونکي سره یې خبرې وکړې تر څو سهار لمانځه نه مخکې، د هغوی د کورونو تر څنګ ودرېږي .

هغوی ټولو خپل اړتیا وړ کالي، لوښي، ګانې او نغدې پیسې سره ټولې او د موټر په انتظار شوو.

شپه پخه وه.

هرې خوا د درنو او سپکو ډزو،غږونه (آوازونه) اورېدل کېدل.

ګړې بله هم، تېره شوه.

په کوڅې کې د موټر غږ شو.

ګاونډیانو، کومو چې د تېښتي هوډ درلود، د باندې و وتل.

ویې لیدل چې هماغه، لارۍ ده.

الکانو په پېړې سره، کالي لارۍ ته و خېژول.

بیا ښځې، ماشومان او وروسته په خپله هم لارۍ موټر ته، وختل.

چلونکي، لارۍ ته، کش ورکړ.

د اوممې سیمې نه و وت، ارتل پول (پل آرتل) ته ورسېد.

خلک حیران وو چې، کومې خوا لاړ شي.

ځینو و ویل:

مخ په سینمای پامیر بیا به وروسته پرېکړه، وکړو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

ځينو نورو، و ويل:

الته د وحدت ګوند پلويان (هزاره ګان) دي.

مونږ تاجيک او پښتانه يوو.

کېداى شي پر مونږ ډزې او يا مونږ برنته کړي.

بيا خلکو پرېکړه وکړه تر څو د کابل ښار شمالي سيمې خوا (خير خانې مېنې) ته لاړ شي.

پرېکړه، ومنل شوه.

موټر هم د آرتل پول (پل آرتل) نه بې لاسه وا وښت او ده افغانانو سيمې ته لاړل.

ځيني راکټونه به، د هغوى د سر نه تېرېدل او د چاودنې غږ به يې هغوى، اورېده.

په ځينو پوستو(پاټکونو) کې به د هغوى نه، څه پيسې د ټوپک په زور، هم اخيستل کېدې.

بيا هغوى د خير خانې مېنې د هزارې بغل سيمه، و ټاکه او الته ټول د دوستانو په يوه کور کې مېشت شوو.

په ګډه به يې پخلى کاوه.

بيا په مناسب وخت کې به، خپلو کورونو ته، تلل او خپل اړتيا وړ شيان به يې الته، لېږدول.

څو مياشتې، تېرې شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغوی هوډ وکړ(تصمیم ونیو) چې ننگرهار ولایت ته، لاړ شي.

بیا ټول د نورو کسانو سره ننگرهار ولایت ته، لاړل.

څه موده یې په کمپونو کې، تېره کړه.

بیا د گاونډ هېواد (پاکستان) کش پیدا کړ.

هر چا به ویل چې:

الته وړیا مرستې (راشن) ژر، ژر وېشل کیږي.

الته ښوونځي هم د ملگرو ملتونو په مرستې پیل شوې دي.

برېښنا او نورې آسانتیاوې، هم شته.

ځینې کارونه هم، موندل کیږی.

بهرنیو هېوادونو ته تگ هم، ورځ تر بلې ډېریږي.

د کابل ښار نه بې ځایه شویو ځینو مهاجرو، تصمیم ونیو، تر څو ننگرهار نه پېښاور ښار ته، کډه شي.

مؤفق هم د خپلې کورنۍ سره سهار وختی په یوه موټر کې کښېناست او مخ په پېښاور یې، حرکت وکړ.

دوې گړۍ وروسته تورخم (طورخم) لیکې (کرښې، سرحد، بورډر) ته ورسېدل او څو دکیکې وروسته د لیکې وا وښتل.

د لیکې اخوا د ملگرو ملتونو د نوم لیکنې (راجسټر) یوه کمپ و.

مسؤلو کسانو د پاکستاني پولیسو په مرستې د هغو موټر د سړک تر غاړې ودراوه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

بیا یې د نوم لیکنې (راجستر) له پاره د هرې کورنۍ مشر د تذکرو سره، ملګرو ملتونو مرکز(کمپ) ته، وغوښتل.

مؤفق هم د خپل پلار سره، کوز شو.

د ملګرو ملتونو کمپ ته، ننوتل.

الته یې نوم لیکنه (راجستر پاڼه) بشپړه او د مرستو کارت یې تر لاسه کړ.

بیا یې مخ پر پېښور ښار، حرکت وکړ.

ګړۍ وروسته، الته ورسېدل او په یوه کمپ کې، کډوال شوو.

الته یې خیمې او نور څه شیان تر لاسه، کړل.

کال دوې یې الته تېر، کړل.

بیا یې زړونه په تنګ شوو.

او هوډ یې وکړ تر څو، بېرته، هېواد ته، راشي.

بیا یې کډې په لاریو کې بارې کړې او مخ پر هېواد یې حرکت وکړ.

په تورخم (طورخم) کې او پاکستان نه د وتو نه خپل کارتونه راجستر کړل.

څه نغدې مرستې یې تر لاسه بیا هېواد ته، ستانه شوو.

لمړی جلال آباد ښار بیا وروسته کابل ته، ورسېدل.

کوښښ یې وکړ تر څو خپل کور، کوم چې په نوې کارتې (کارته نو) سیمې کې شتون درلود، د ستونزو سره، سره لاړشي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

هغوی الته ورسېدل.

څه موده یې الته تېره کړه بیا وروسته زړو مکرویانونو ته یې کډه وکړه.

الته به یې بلاکونو د برېښنا په برخې کې د خلکو سره، مرستې او لار ښوونې کوې.

څه موده، تېره شوه.

یوه ورځ هغه د نورو کسانو سره د برېښنا د مزو په بیا رغونې کې بوخت او څه ماشومان هم اخوا دېخوا ګرځېدل.

په دې ترخ کې یوه د راکټ مرمۍ هغوی ته نږدې په ځمکې ولګېده او دوړې یې وکړې.

مؤفق له ځایه، پاڅېد.

ویې کتل، ماشومان په وینو لېت پېت دي.

بیا یې ځان ته پام شو چې وینې یې له ستونې بهېږي.

ویې غوښتل چې چیغه کړي.

خو و نتوانید د خولې نه، غږ پورته کړي.

د ستونې توتکه (حنجره) یې پریکه شوې وه.

په چپه لاس یې خپل ستونی ونیو او ویې غوښتل چې پوخ سړک ته، ځان ورسوي.

په دې وخت کې خلکو هم، د هرې خواوو نه، منډې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

ماشومانو او لويانو سره بېړنۍ مرستې، پيل شوې.

بيايې ټول ټپيان په موټرو کې واچول او د وزير محمد اکبر خان روغتون ته يې، ورسول.

د مؤفق او نورو ټپانو درملنه پيل شوه.

هغه په هېواد کې ډېره دوايې وکړه، مګر کومه ګټه يې ونه رسوه.

بيا اړ شو پاکستان هېواد ته، د درملنې له پاره لاړ شي.

التـه يې د څو کلنو د پاره، دوايي وکړه.

درې کاله وروسته هغه و توانېد بيا له حنجرې نه، غږ و باسي.

د دوايي نه وروسته هغه بېرته، کابل ښار ته راغی.

ويې غوښتل يوه دنده تر لاسه کړي.

لمړی د خپلو اسنادونو پسې وګرځېد، کوم چې د راتګ نه وروسته د وخت حکومت له خوا بند (قيد) شوی وو.

اخوا دېخوا ډېر وګرځېد.

بيا مسؤلو کسانو هغه ته په لوړو زده کړو وزارت کې و ويل:

ته پوهېږی چې دا ټولې ودانۍ د جګړې لمړۍ کرښه وه.

دلته ټول اسناد سوزېدلي دي.

بيا يې سوچ وکړ.

په ياد يې راغی چې، يوه کاپۍ له ځانه سره لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

بیا بشري کواوو (قواوو) ریاست ته لاړ او الته یې ټوله کیسه وکړه.

هغوی و ویل:

هو!

بس داسې بد بختۍ دي.

بیا یې مؤفق ته و ویل:

د ډیپلوم کومه کاپۍ، لرې.

هغه وویل:

هو!

بیا یې کڅوړه خلاصه او کاپۍ یې را و ویسته.

کاپۍ یې مدیر ته وړاندې کړه.

هغه هم په ځیر سره وکته او بیا یې هغه ته و ویل:

ښه به داوې له کوم ځای نه موافقه، راوړئ.

بیا به دې مونږ، هماغه ځای ته، ور وپیژنو.

هغه و ویل:

سمه ده!

بیا یې د مدیر نه خدای پاماني واخیسته او کورته روان شو.

اخوا دېخوا وګرځېد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

هر ښوونځي ته به چې ته، هغه ته به يې بهانې کوې.

د ښوونځيو مديرانو به هغه ته، په ډاګه نه شو ويلای چې ......

مؤفق هم په بده ورکونې کې کومه تجربه، او مهارت نه درلود.

هر چېرې به يې سپينه او پاکه خبره کوه.

په دې اساس هغه ډېره موده په کار موندې کې، تېره کړه.

بيا يې هوډ وکړ تر څو په واسطو پسې وګرځي.

د هغه خور هم په يوه ښوونځي کې، ښوونکې (معلمه) وه.

بيا هغه د خپلې خور کور ته لاړ او د هغې نه يې مرسته، وغوښته.

هغې ورته و ويل:

شپه دلته پاتې شه او سبا به زما سره يوه ځای ښو ونځي ته لاړ شې.

هغه ومنه.

شپه يې د خپلې خور په کور کې، تېره کړه.

سهار وختي پاڅيد.

د اودس او لمونځ نه وروسته د سهار چای يې و څښه.

بيا خور يې و ويل:

راځه چې ښوونځي ته، لاړ شوو.

هغه هم له ځايه پاڅېد او کرتې يې واغوسته.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې د هنداري په مخ کې خپل وېښتان ږمنځ کړل.

له خور نه یې و غوښتل چې کلونیا (ادیکلون) یا عطر ورته ورکړي.

هغې هم، ورته د عطرو ډبی (بوتل) ورکړ.

مؤفق پر ځان عطر وپاشل.

بیا یې حرکت وکړ.

ښوونځی د نوې کارتې په سیمې کې شتون درلود.

هغوی دواړه په پښو، الته لاړل.

د ښوونځی لویې دروازې ته، ورسېدل.

بیا الته د دروازې امنیتي کس و ویل:

کارټونه مو، وباسئ.

د هغې خور له کڅوړې نه، خپل کارټ، و باسه.

بیا کس و ویل:

سمه ده!

ته کولای شئ، ښوونځی ته، د ننه شې.

بیا هغې و ویل:

دا زما ورور دی.

زه غواړم هغه دلته ګډ (شامل) کړم.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغه و ویل:

سمه ده!

کولای شم، هغه تلاشي کړم؟

مؤفق و ویل:

هو!

کومه ستونزه نه شته.

بیا مؤفق نږدې شو او هغه یې تلاشي کړ.

د تلاشۍ نه وروسته هغه د خپلې خور سره ښوونځی ته، ننوت.

بیا دواړه د ښو ونځي ادارې ته ننوتل:

هغې د ناستو کسانو سره، ستړی مشي وکړه.

بیا یې خپل ورور، ناستو کسانو ته، وروپېژاند.

وروسته یوه کس دواړو ته، و ویل:

دېخوا پر څوکیو کښېنئ.

هغوی پر څوکیو کښېناستل.

بیا د دفتر پیاده هغوی ته، چای راوړ.

د چای د څښلو نه وروسته د هغې خور و ویل:

ته دلته، کښېنه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به د ښوونځي مدير، وګورم.

مؤفق الته کښېناست.

خور يې د ښوونځي مدير دفتر ته، لاړه.

د ننوتو سره سم د ښوونځي مدير د خپل ځای نه، راپورته شواو هغې ته يې و ويل:

دلته د مېز تر څنګ کښېنه!

هغه هم د لارښوونې سره سم، د مېز تر څنګ کښېناسته.

بيا مدير و ويل:

اورم!

هغې د خپل د ورور په هکله، هغه ته، ټول معلومات ورکړل او د هغه يې وغوښتل چې په ګمارنې کې د هغې سره مرسته وکړي.

بيا مدير و ويل:

سمه ده!

بيا خور يې و ويل:

کولای شم هغه دلته راوغواړم؟

مدير و ويل:

هو!

هغه چېرې دی؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا هغې و ویل:

الته د اداري په څانګې کې، دی.

مدیر خپل چایچې ته، و ویل:

اداري څانګې ته لاړ شه او مؤفق ته غږ وکړه چې دلته راشي.

هغه و ویل:

سمه ده!

چایچې د مدیر د دفتر نه و وت او اداري څانګې ته، ننوت.

الته یې وپوښتل:

مؤفق څوک دی؟

هغه و ویل:

زه یم.

څه دې ویل؟

چایچي و ویل:

هو!

مدیر صیب دې غواړي.

مؤفق له ځایه پاڅېد او د چایچي سره، مدیر دفتر ته، ننوت.

بیا مدیر هغه ته و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

راشه!

دلته کښینه!

هغه هم د مدیر په مخه کې، پر څوکۍ کښیناست.

ځان یې مدیر ته معرفي کړ.

مدیر و ویل:

سمه ده!

مونږ پر تاسو ویاړو.

تاسو د هرې دندې وړتیا لرئ.

زه به کوښښ وکړم چې تاسو ته د ریاضي استاد په توګه دلته او یا کوم بل ښوونځي کې دنده و مومم.

تاسو سوچ مه کوئ.

زه به، په دې هکله، تاسو خور ته خبر ورکړم.

مؤفق او د هغه خور د ښوونځي مدیر نه، مننه وکړه او د مدیر د دفتر نه و وتل.

بیا مؤفق د خپلې خور سره هم خدای پاماني وکړه او د ښوونځي د ودانۍ نه و وت.

خور یې هم د محال ویش سره سم خپل ټولګي ته د سبق ورکولو د پاره، لاړه.

څو اونۍ تیرې شوې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ښوونځي مدير له خوا، کوم خبر را نه غی.

بيا مؤفق خپلې خور ته، زنګ و واهه.

هغې ته يې و ويل:

سبا چې ښوونځي ته لاړې د مدير نه زما په هکله پوښتنه وکړه.

هغې و ويل:

سمه ده!

زه به ترې، پوښتنه وکړم.

سبا شو.

د مؤفق خور د تل په شان وختي ښوونځي ته، لاړه.

مدير نه وه، راغلی.

هغه د مديريت دفتر ته نږدې پر يوې څوکۍ کښېناسته او د مدير په انتظار شوه.

نيمه ګړی وروسته مدير، ورسېد.

هغه له ځايه پاڅيده او مدير ته يې سلام ورکړ.

مدير هم د هغې سلام ته، وعليکم و ويل.

بيا چاپچي په منډو راغی او د دفتر دروازه يې خلاصه کړه.

مدير ښوونکې ته و ويل:

مهرباني وکړی، د ننه شئ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغې و ويل:

لمړی تاسو د ننه شئ چې راسته ياست.

بيا مدير دفتر ته د ننه شو او ورپسې ښوونکې هم، د ننه شوه.

مدير پر خپلې څوکۍ کښېناست او ښوونکې ته يې اشاره وکړه تر څو د ميز مخې څوکی باندې کښېني.

هغه هم د مدير د مېز مخې څوکۍ باندې کښېناسته.

بيا مدير و ويل:

څه دې ويل؟

ښوونکې و ويل:

هو!

بيا مدير و ويل:

اورم.

هغې و ويل:

مياشت د مخه زه او زما ورور ستاسو دفتر ته راغلي وو.

غوښتل مي چې خپل ورور د رياضې ښوونکي په توګه وټاکم (مقررکم).

مدير سر وخوزاوه او ويې ويل:

هو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس مې په یاد راغی.

زما له هېره (یاده) وتې ول.

ښه شو چې، په یاد دې کړل.

بیایې خپل اداري آمر ته زنګ و واه او هغه یې مدیریت ته راوباله.

هغه هم ځو دکیکې وروسته راورسېد.

مدیر ورته و ویل:

پر ځوکۍ کښېنه!

هغه هم پر ځوکۍ کښېناست.

بیا یې آمر ته و ویل:

تشکیل راوړه.

هغه له ځایه پاڅید او خپل دفتر ته د ننه شو.

ځو دکیکې یې تېرې کړې.

بیا یې څه اسناد په لاس کې و نیول او د مدیر دفتر ته یې د ننه کړل.

مدیر و ویل:

وګوره!

د ریاضي کوم استاد بست، تش(خالی) دی.

هغه په ځیر سره اسناد وکتل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا یې و ویل:

مدیر صیب!

میاشت د مخه مو یوه بست درلود او تاسو هغه بست کې د یوې ښوونکې سره، موافقه وکړه.

اوس خو تش (خالي) یواځې په اجتماعي ځانګو کې لرو.

بیا مدیر و ویل:

هی، هی.

ما غوښتل چې د ښوونکې ورور چې مسلکي انجینر او ماسټري هم لری په دې ښوونځي کې ګډ (شامل) کړم خو د بده مرغه له سوچ (ذهن) نه مې، وتې وه.

هغه موسکی شو، خو څه یې و نه ویل.

بیا مدیر هغه نه وپوښتل:

په اجتماعي ځانګو کې څو تش (وزګار،خالي) بستونه لرو؟

هغه و ویل:

ټول پنځه بستونه.

بیا مدیر و ویل:

سمه ده!

کولای شئ خپل دفتر ته لاړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اداري مسؤل کس، خپل دفتر ته لاړ.

بیا یې ښوونکې ته و ویل:

د خپل ورور سره سره خبرې وکړه، که چېرې اجتماعي مضمونونو سره لېولتیا لري، سبا یې راولېږه.

هغې سوړ اوسېلی و باسه او و یې ویل:

سمه ده!

زه به ورته ماښام ناوخته، زنګ و وهم.

بیا له ځایه ودرېده (پاڅېده)، د مدیر نه یې خدای پاماني واخیسته او خپل ټولګي ته، روانه شوه.

مدیر سر ټیټ اچولی و او هغې ته یې و ویل:

په مخه دې ښه!

هغې خپل درسي پلان بشپړ او بیا کورته، لاړه.

البته د کور په دندو بوخته شوه.

ماښام ډوډۍ نه وروسته یې ټیلفون را واخیست او خپل ورور ته یې زنګ و واهه.

بیا یې تېره شوې کیسه، خپل ورور تهو وکړه.

ورور یې د اجتماعي مضامینو درس ورکونه، و نه منه.

بیا یې خپلې خور ته، و ویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې

....

نور زما له پاره هغه ته، مه ځه.

کېدای شي هغه هم د ځینو نورو په شان، په بدې اخیستنې اخته وي.

زه به، بل چېرې کوښښ وکړم.

چېرې چې، نصیب وي.

خور یې و ویل:

سمه ده!

خدای مهربانه دی.

څه موده نور هم، اخوا دېخوا وګرځېد.

لږ لږ یې د واسطو او شخصي پېژندنې نه، کار واخیست.

بیا یې د انصارۍ په لېسې کې د ریاضي استاد په توګه، دنده ومونده.

وروسته یې خپل ټول اسناد د اصولو سره سم، بشپړ کړل.

څو ورځې خپلو اداری کارونو پسې وګرځېد.

بیا البته رسماً ځای پرځای (مقرر) شو.

پر درس ورکونې یې پیل کړ.

سر ښوونکي سوچ کاوه چې هغه نا سمه وایي.

مګر کوم وخت یې چې دهغه ذکاوت او استعداد ولید، هک پک پاتې شو.

ورو، ورو پر اداري ګرانېده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه په اخلاص او مینې سره درس، ورکاوه.

زده کونکي هم له هغه نه خوشحاله وو.

څه وخت تېر شو.

بیا یې ترفیع وکړه.

کال وروسته پر هغه اعتماد ډېر او د ځانګي مشر په توګه وګمارل شو.

دنده یې درنه او نوي مسؤلیتونه ور په برخه شوو.

څوکاله یې تېر کړل.

وروسته الته د ښوونځي معاون هم شو.

اووه کاله، په دندې بوخت و.

د هېواد په ټولو ادارو کې فساد پورته (اوج) ته رسېدلی و.

هغه په خپله، ډېر پاک سړی و.

نه یې چاته بډه ورکوه او نه یې له چا نه، بډه اخیسته.

ټولو به د هغه نه ډډه کوه.

ټولې راکړې او ورکړې به، د هغه نه پټې تر سره کېدې.

هر چېرې چې به چې هغه ته، خلکو به ویل:

وچ کالي راغله.

بس!

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهوريت و.

پر هغه فشار ډېر و.

هر کس به کوښښ کوه چې د هغه ځای، ونيسي.

د مؤفق مينه هم د دندې سره لږ.ېده.

کله ناکله به هغه نه د پيسو ورکونې وړانديز هم کېده.

بيا وروسته د سپېڅلو (صادقو)خلکو لرې کولو له پاره دامونه کېنول شو.

هرې خوا يې د ارزيابۍ په نامه، پلمې جوړې شوې.

بيا دا پلمې په تحريري او تقريري آزموينو(امتحانونو) بدل شوو.

پوښتنې به جوړېدې او د ځوابونو سره به پلورل کېدې .

هر بست ته سرقلفۍ ټاکل کېده.

هغه هم ورو، ورو له لوړې دندې نه کله په يوه نوم او کله په بل نوم ګوښه کېده.

بيا هغه ته د يوې کمېټې مشرۍ دنده، وسپارل شوه.

هغه په دندې کې صادق و او کوښښ به يې کاوه، تر څو ورکړ شوې دنده په ښې توګه، سر ته ورسوي.

مګر د بلې خوا به ناخوالو او بې عدالتيو به، زوراوه.

هغه ورو، ورو بېرته خپلې لمړنۍ دندې ته راټيټ شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بيا به يې د ستونزو سره، سره درس ورکاوه.

څه موده تېره شوه.

د هغه نه غوښتل کېدل چې په جعلي شهادت نامو ورکولو کې، برخه واخلي.

مګر هغه، دا کار و نه مانه.

څه موده نوره يې هم تېره کړه.

بيا اړ شو دنده پرېږدی او په کور کښېني.

هغه دا کار وکړ.

د تل د پاره يې د حکومتي دندې سره، خدای پاماني وکړه.

څه باندې اووه کاله کېږي چې هيڅ دنده نه لري.

اوس هغه په شکر ناروغۍ هم، اخته شوی دی.

په زاړو (لمړي) مکرويان کې، ژوند کوي.

پنځه اولادونه لري، چې څلور يې ځامن او يوه يې لور ده.

اولادونه يې ټول، په بهر کې ژوند کوي.

مؤفق يوازې د خپلې ښځې سره په يوه شخصي اپارتمان کې ژوند کوي.

سهار وختي لمانځه ته پاڅېږی، لمړی اودس بيا جومات ته لمانځه له پاره ځې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

ورسته، کورته راځي او د سهار چای څښي.

کله کتابونه او ديني موضوعات لولي او په يوټيوب چينل کې يې تعقيبوي.

بيا وروسته، تفريحي پارکونو ته ځي، د ونو او ګلانو ننداره کوي.

ځينې وختونه، سپورتي لوبغالوته ځی او د الکانو فوټبال او واليبال ننداره کوي.

غرمې ډوډۍ ته، کورته ځي.

ډوډۍ نه وروسته اودس کوي، بيا لمونځه ته، جومات ته ځې.

بيا تر ماښامه په شنو پارکونو کې، پر څوکيو کښېني.

د ونو، ګلانو او بوټو نه، خوند اخلي.

هغه د ډېرو نورو کسانو سره بلد (آشنا) شوی دی.

کله ناکله د هغوی سره خبرې، اترې او باندار هم کوي.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ژوند خوږې او ترخې
....

د چاپ شویو کتابونو لېست

۱. معماری افغانستان
۲. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری
(بخش شفاخانه ها)
۳. راهنمود طلايي
(برای اساتید انستیتوت های تخنیکي و ساختمانی افغانستان)
٤. رسم تخنیک (گامی به سوی نړۍ انجینری) جلد اول
٥. رسم تخنیک (گامی به سوی نړۍ انجینری) جلد دوم
٦. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش اداری)
۷. معماری اصیل شهر کابل (مرادخانی)
۸. معماری شهر کابل (بی بی مهرو)
۹. افغانستان در قرن تکنالوژی
۱۰. زونبندی اقلیم و زلزله افغانستان
۱۱. صدقه جاریه / نړۍ انجینری
۱۲. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد اول (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۱۳. داستان حقیقی با مقیاس معماری
۱٤. فرار از کشور- با تصاویر مستند
۱٥. نقش دانشمندان مسلمان در فن معماری و مهندسی
۱٦. پخسه در افغانستان
۱۷. بنیا نگذاری اولین مساجد توسط افغانها در آسترلیا
۱۸. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد دوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۹. منار جام - الهامی برای قطب منار
۲۰. آموخته های ناب از طراحی تا نظارت
جلد سوم (۱۹۹۰ الی ۲۰۲۱)
۲۱. جام یا کلیان (کلان)
۲۲. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد اول
۲۳. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد دوم
۲٤. معماری گل و چوب (معماری شهر کهنه کابل) جلد سوم
۲۵. چېر ته چې قانون نه شته (ګډوډي د افغانستان په معمارۍ کې)
۲٦. مډرنه جوما تونه ,, پخوا او نن ،،
۲۷. هله جور کو (نی پخسه – مقاوم زلزله)
۲۸. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مساجد)
۲۹. اطلاعات، اصول و قواعد طراحی در معماری (بخش مکاتب)
۳۰. هنر و صنعت چوب در مرادخانی
۳۱. هنر و پیشه حکاکې - زرگری در مرادخانی
۳۲. هیچ (چهل داستان واقعی)
۳۳. معماری اصیل شهر کابل
(تشریح مورخ ۱۷ ماه میزان سال ۱۴۰۱ پوهنتون پولی تخنیک کابل)
۳٤. ۴۰- چهل
۳۵. مجنون او ګلچېن (پښتو ناول)
۳٦. در جستجو (ناول به زبان دری)
۳۷. تفاوت ها تفاوت می آورد (کتاب تصویری)
۳۸. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم
(جلد اول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٣٩. برف ها آب میشود
٤٠. رسم و تخنیک (گامی به سوی نړۍ انجینری) جلد سوم
٤١. آرزو و امید (ناول به زبان دری)
٤٢. بوډا ښکاري (پښتو ناول)
٤٣. نامنوني ژوي (پښتو ناول)
٤٤. د اسلامي معمارۍ پیل
٤٥. حیوانات شوخ (ناول به زبان دری)
٤٦. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد دوم)
٤٧. د شپېلۍ مینه (مه ینه) په کچه ګړۍ کې (پښتو ناول)
٤٨. حشمت خان د کلا معماري
٤٩. د افغان الک او آذري جلۍ مینه (پښتو ناول)
٥٠. د وچو ښونه او پارکونو معماري
٥١. د یوې ښونکې مینان په یوه ټولګي کې (پښتو ناول)
٥٢. د ژرنده ګرې ماما مینه (پښتو ناول)
٥٣. په اسلامي نظام کې ودانیز پرمختګ
٥٤. شپنه ادې (پښتو ناول)
٥٥. بې زده کړې یوی (پښتو ناول)
٥٦. د مینې تاو (پښتو ناول)
٥٧. (BIM) په خپله ژبه - په نړۍ کې تر ټولو نوې او ګړندۍ کړنلاره د معمارانو او اینجینیرانو(انجینرانو) له پاره
٥٨. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد سوم)
٥٩. سیدو او عیدو - د کوشنیوالي خواږه ملګري (پښتو ناول)
٦٠. د یوې میاشتې ناوې (پښتو ناول)
٦١. دخاځکو هار (د یوه سړی لنډې کیسې)

(c) ketabton.com: The Digital Library

٦٢. د کابل ښار اصلي معماري (مراد خانۍ)
٦٣. کوشنۍ سوداګره (پښتو ناول)
٦٤. د کابل ښار معماري - بي بي مهرو
٦٥. سرغندوی (ناب، مشهور) پوډري
٦٦. ډارونکی سیلاب (پښتو ناول)
٦٧. خواریکښ قاضي (پښتو ناول)
٦٨. د پخوانیو جوماتونو توپیر د نن سره
٦٩. د مور وژونکی (قاتل)، (پښتو ناول)
٧٠. د مور مېړه (پښتو ناول)
٧١. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خیرالله مخدوم (جلد چهارم)
٧٢. لېونی ملا (پښتو ناول)
٧٣. ځوان شهید (پښتو ناول)
٧٤. توده برسټن (پښتو ناول)
٧٥. نورک اکا (پښتو ناول)
٧٦. غریبک (پښتو ناول)
٧٧. د ژوند خوږي او ترخې (پښتو ناول)

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کار لاندې کتابونو لېست

۱. مجموعه از دروس دینی مولوي صاحب خيرالله مخدوم (جلد پنجم)
۲. ليونی لپوه
۳. د خاورو لاندې ښار
۴. سپین کارغه
۵. سور تنور
۶. خړه بيزو
۷. بندي مرغه
۸. بې وخته باران
۹. د ژوند پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امکان او وخت په صورت کې

۱. پخسه در افغانستان (به زبان انگلیسی)
۲. تاریخ معماری افغانستان
۳. حویلی های آسمان خراش
٤. ارتباط گذ شته، حال و آینده در معماری
٥. استعداد، سرعت و اقتصاد در معماری افغانستان
٦. شیطان چراغ
۷. خاطره ها

(c) ketabton.com: The Digital Library

Sweet and bitter of life

Written by: Architect PHD Hashmatullah Atmar

Date: September - November /2026

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library